

INTERVIEW SERDAR GÖZÜBÜYÜK, SCHEIDSRECHTER BETAALD VOETBAL

Een rolmodel, boordevol ambitie

Nederlander van Turkse afkomst maakt snel carrière als arbiter in betaald voetbal.

Door Poul Annema

Tekenend voor zijn ambitie is zijn verzoek aan de KNVB Academie in Zeist een deel van de trainerscursussen te kunnen volgen. Serdar Gözübüyük geldt, met zijn 25 jaar, als het paradepaardje van het Nederlandse scheidsrechterskorps, en het trainerschap lonkt allerm minst, maar hij wil zich verbeteren door de spelsystemen te leren doorgronden.

Hij wil bovendien meer inzicht verwerven in bepaalde keuzes van trainers. 'Daar kan ik als scheidsrechter mijn voordeel uit halen.'

Vorig jaar schakelde hij een looptrainer in om zijn looptechniek te verbeteren. Zijn coaches vonden dat hij te veel als een voetballer liep, het lichaam naar voren. Met behulp van een looptrainer ging hij meer met een rechte rug lopen, zoals het hoort. Nu wil hij er via de trainerscursus achter komen hoe hij, als neutraal waarnemer, zijn positie in het veld kan verbeteren.

'Ik wil wedstrijden kunnen lezen en niet in de weg lopen als er van achteruit een lange bal wordt gegeven. Want je bent er als scheidsrechter om een bijdrage te leveren aan het mooie van het spel, niet om de wedstrijd te vernakken.'

Zo onderstreept hij zijn rol als controleur en toezichthouder. Hij zegt van zichzelf een dienaar van het voetbal te zijn. Buiten het veld

ervaart hij bij publieke optredens en in e-mailverkeer steeds meer dat hij een voorbeeldfunctie heeft, met name bij kinderen van allochtone afkomst.

De jonge Gözübüyük is fulltime scheidsrechter. Sinds 1 juli behoort hij tot de seniorgroep (eredivisie)-arbitrage van de KNVB, leidt hij wedstrijden in de eredivisie en vergezelt hij de nationale toparbiters als zogenoemde 'vierde man' bij buitenlandse optredens. De geboren en getogen Haarlemmer beschouwt elk optreden als een kans beter te worden.

'Ik zal niet van de daken schreeuwen dat ik ooit de Champions League-finale wil fluiten. Dat wil iedereen en dat is maar voor een enkeling weggelegd.' Maar hij wil voortdurend in zichzelf investeren om nieuwe doelen te bereiken.

Minder dan tien jaar geleden floot hij nog op zondagochtend wedstrijden in Koedijk, Sint-Pancras of bij Hugo Boys in Heerhugowaard. 'Soms was ik, als jongetje van 16 jaar, keurig in mijn KNVB-pak, als eerste aanwezig en zag ik de spelers op de fiets aankomen, soms rechtstreeks uit de kroeg.'

Maar toen al toonde hij zijn autoriteit en omarmde de KNVB hem als een groot talent. De afgelopen weken vergezelde hij Eric Braamhaar en Bas Nijhuis naar de Europese wedstrijden Rubin Kazan - Dinamo Kiev en Hannover '96 - Sevilla. Met steeds dezelfde drang om te leren van nieuwe ervaringen in andere culturen.

Zijn jeugd speelde hem alleen even parten bij zijn eredivisie-debuut, vorig seizoen toen hij in de warming-up de ruim vijftien jaar ou-

dere doelman van Heracles, Martin Pieckenhagen, succes toewenste en de Duitse keeper nauwelijks kon reageren omdat hij niet begreep dat hij werd aangesproken door de scheidsrechter van die wedstrijd.

Serdar Gözübüyük werd geen scheidsrechter omdat het hem aan voetbaltalent ontbrak, integendeel, bij DCO in Haarlem bewees hij een aardig balletje te kunnen trappen.

Natuurlijk, hij is jong, wat voor wedstrijden vaak blijkt als in zijn kleedkamer het geluid van housemuziek klinkt. 'Ik wil in de goede sfeer komen.' Relaxed en resoluut, gedreven ook. 'Ik baal ontzettend van een vrij weekend, ik kijk elke dinsdag uit naar de aanstellingen.

“

Ik vond altijd dat ik meer Nederlander dan Turk was

'Ik train er hard voor. Vier, vijf keer per week in de sportschool of op het veld, kijken naar beelden en praten met René Temmink, de oud-scheidsrechter, die als coach zeer waardevol voor me is. Hij weet, met zijn ervaring, waar hij het over heeft.'

'Scheidsrechters hebben hun eigen rol in het voetbal, maar we moeten het gewoon met z'n allen doen. En daarbij heeft onze voorman Dick van Egmond voor dit seizoen terecht

spelers en trainers gevraagd wat meer begrip te hebben voor onze rol, zonder hulp van de electronica kunnen we namelijk niet alles zien.

'Ik kan me ook ergeren aan een trainer die al na vijf minuten moord en brand schreeuwt omdat ik een duwtje niet zou hebben gezien of aan een voetballer die achter mijn rug een doodschop uitdeelt. Maar ik houd me vast aan de van huis uit meegekregen opvatting: zolang ik mijn best doe, kan niemand mij iets verwijten. Ik voel me voetballer onder de voetballers, ik roep ook wel eens in mijn headset naar mijn assistent: 'Goh, zag je dat, wat een mooie actie!' Maar ik ben er natuurlijk vooral voor een goed verloop van de wedstrijd.'

Zijn naam wordt, vanwege de lastige uitspraak, nog wel eens door stadionspeakers verzwegen met een verwijzing naar het programma-blad. Zijn Turkse afkomst heeft Serdar Gözübüyük nooit in de weg gezeten. 'Ik heb een Nederlandse opvoeding gehad, ik vond in mijn jeugd dat ik meer Nederlander dan Turk was. Ik voelde me niet anders dan de mensen om me heen, ik werd volledig geaccepteerd. Dat heeft natuurlijk in mijn voordeel gewerkt.

'Ik heb me wel afgevraagd waarom er vóór mij niet eerder iemand uit de allochtone hoek zover is gekomen', zegt Gözübüyük, wiens achternaam, letterlijk vertaald 'Groot oog' betekent, een voor een scheidsrechter met ambitie toepasselijke naam.

'Toen ik 20 jaar was, floot ik de landelijke bekerfinale bij de amateurs EVV uit Echt tegen ASWH uit Hendrik Ido Ambacht. Ik heb veel steun van de KNVB gehad bij mijn traject

naar de top, maar ik heb het uiteindelijk allemaal zelf moeten doen.'

Hij werd daardoor een rolmodel voor de allochtone jeugd. 'Eerst kon ik me nog weinig voorstellen bij het idee dat ik op mijn manier bijzonder was. Voor de KNVB ben ik twintig uur per week actief om via lezingen en cursussen jongelui aan te moedigen om te gaan fluiten.

'Daarnaast heb ik een bedrijfje, Sport-Connecting-Us. Dat heb ik opgezet met een voormalige schooldirecteur, die tegen me zei: 'Jij moet wat gaan doen voor de jongeren, ze staan op je te wachten. We geven nu op scholen en gemeentes presentaties over Sportiviteit en Respect.

'Mijn thema bij allochtone kinderen is: Ga voor je dromen! Ik probeer op mijn manier kinderen te prikkelen, die zeggen 'Ik vind het niks, ik haal het niet en ik red het toch niet in de Nederlandse samenleving!' Mijn boodschap is dat ze in zichzelf moeten geloven en niet in de kring moeten blijven zitten waar anderen het door hun eigen fouten niet hebben gered.'

Zijn sociale bewogenheid brengt hij tot uiting in het ambassadeurschap voor de stichtingen Meer dan Voetbal en Voetbalouders. 'Je ziet dat je kinderen echt wel kunt bereiken. Met de opbrengst van ons bedrijf ondersteunen we drie goede doelen: Kinderen Kankervrij, Clini Clowns en het Liliane Fonds. We adopteren ook kinderen-zonder-kansen. Het is net als op het veld, het beste van jezelf geven.

'Eerst had ik wat moeite met de benaming rolmodel, nu zie ik wel in dat ik op mijn manier een bijdrage kan leveren. Dus graag!'